

A TANÁRI MUNKA SIKERESSÉGÉNEK MÉRÉSE ÉS FEJLESZTÉSE

Fűzi Beatrix

Óbudai Egyetem Trefort Ágoston Mérnökpedagógiai Központ

Kulcsszavak: mérés; fejlesztés; mentorálás

A tanárral szemben támasztott egyik legfőbb elvárás, hogy növendékei tudásában pozitív változást, mérhető gyarapodást indukáljon. A tanári munka sikerének fontos, könnyen mérhető indikátora a kognitív tanulói teljesítmény, ugyanakkor ennek elérésében számos affektív tényező is szerepet játszik. Ilyen például a tanár-diák kapcsolat, az együttműködés ösztönző ereje és légköre, a pedagógus valóságérzékelése és reflexiói is (Suplicz, 2011; Tóth, 2011).

Kutatásom keretében hét középiskolai tanár tantermi sikerességét mértem fel, sikerességének alakulását követtem és mentorként támogattam két éven keresztül. A tanárok sikerességének racionális és emocionális összetevőit komplex eszközrendszerrel vizsgáltam. Az előbbieket főként kvantitatív (pl. attitűdskálák, osztályzatok), az utóbbiakat kvalitatív eljárásokkal (pl. metaforaelemzés, óramegfigyelés, interjú) tártam fel. A tanulás eredményességében elsődleges a tanulóban a tanárral kapcsolatban kialakult szubjektív élmény, ezért a tanári sikeresség felmérésekor a hét vizsgált tanár mintegy 482 növendékét vontam be tanáraik munkájának értékelésébe. A tanárok tevékenységének fejlesztése sikerességük felmérését követően kezdődött. Fél évig valamennyien pedagógiai ismereteiket gazdagították. Az azt követő két félévben szükség szerint egyéni fejlesztésben, mentorálásban részesültek, melynek során eltérő mélységben a tanári szerepmodeellt és az érzelmeket is érintettük.

Eredményeink szerint a kognitív fejlesztés – az ismeretek bővítése, rendszerezése – azoknak a tanároknak jelentett fejlődési lehetőséget, akik kiinduláskor is sikeresek voltak. Minél kevésbé sikeres pedagógusról volt szó, annál nagyobb szükség mutatkozott affektív elemek bevonására is. A fejlesztési időszakok után ismét kértem a diákok véleményét, összesen háromszor, így a tanárok mentorálásának és változásának hatásait növendékeik körében ellenőriztem.